

غلامعلی فرجادی، اقتصاددان:

حمایت از کارگر به رشد اقتصادی وابسته است

با نزدیک شدن به موسم انتخابات ریاست جمهوری در کشور، انتقادات از عملکرد دولت مستقر به اوج رسیده و بسیاری از جریان‌ها و گروه‌های سیاسی که نماینده‌ای در این کارزار دارند، شعار توجه به افشار محروم و بهبود وضعیت معیشتی مردم را در صورت پیروزی در انتخابات وعده می‌دهند.

به گزارش «توسعه ایرانی»، از سال‌های ابتدایی دهه ۹۰ تا انتهای این دوران، رشد اقتصادی کشور متوقف شده و جز در دوران اجرای برجام، در سرانجام نرولی قرار گرفته است. بسیاری از کارشناسان با اشاره به همین واقعیت، معتقدند که در این فضای اقتصادی که رشد در آن متوقف و هر روز یک اقتصاد کشور کوچکتر می‌شود، تاکید بر سیاست‌های توزیعی به جای در پیش گرفتن سیاست‌های تولیدی، لاجرم به توزیع بیشتر فقر بین مردم دامن خواهد زد.

در همین زمینه «غلامعلی فرجادی»، اقتصاددان و عضو هیأت علمی مؤسسه عالی آموزش و پژوهش مدیریت و برنامه‌ریزی ادامه داد: «سیاست حمایتی نیاز به منابع دارد. منابعی باید خلق شود و در سایه آن منابع، توزیع برای گروه‌های خاص، هدفمند شود. حالا اگر رشد اقتصادی وجود نداشته باشد و یک اقتصاد بزرگ نشود، دولت چگونه می‌تواند از افشار ضعیف جامعه در حد قابل قبول حمایت کند؟ فرجادی گفت: بحث حمایت از

در چنین شرایطی، منابع چندانی برای انجام سیاست‌های حمایتی در دست دولت نخواهد بود.

وی در پاسخ به این پرسش که دولت برای بهبود وضعیت کارگران و افشار ضعیف جامعه چه اقدامی باید انجام دهد، گفت: باید در سطح کلان کاری انجام شود تا اقتصاد راه بیافتد، رشد داشته باشد، سرمایه‌گذاری صورت بگیرد و بازار کار فعال شود. در صورت این فعالیت‌ها طبیعتاً وضعیت کارگران هم بهتر می‌شود اما حمایتی که گروه خاصی را هدف قرار دهد و نسبت به بحث‌های کلان اقتصادی بی‌تفاوت باشد، حمایت موردی و موقتی خواهد بود.

سیاست‌های حمایتی نیاز به منابع دارند

عضو هیأت علمی مؤسسه عالی آموزش و پژوهش مدیریت و برنامه‌ریزی ادامه داد: «سیاست حمایتی نیاز به منابع دارد. منابعی باید خلق شود و در سایه آن منابع، توزیع برای گروه‌های خاص، هدفمند شود. حالا اگر رشد اقتصادی وجود نداشته باشد و یک اقتصاد بزرگ نشود، دولت چگونه می‌تواند از افشار ضعیف جامعه در حد قابل قبول حمایت کند؟ فرجادی گفت: بحث حمایت از

گروه‌های پایین و متوسط و به خصوص افشار آسیب‌پذیر و کارگران بسیار مهم است و هیچ‌کس لزوم این حمایت‌ها را رد نمی‌کند اما اگر بخواهیم این حمایت‌ها پایدار و بلندمدت باشد و سطح زندگی و معیشت خانواده‌های آسیب‌پذیر را افزایش بدهد، باید در سایه سرمایه‌گذاری این اتفاق بیفتد. به گفته این اقتصاددان، یک اقتصاد یاهمان تولید ناخالص داخلی باید افزایش پیدا کند و سرمایه‌گذاری صورت گیرد و در سایه آن، اقتصاد رشد کند، تولید افزایش یابد و در این شرایط دولت می‌تواند مالیات بیشتری جذب کند و به تبع افزایش درآمد، حمایت‌های بیشتری از افشار ضعیف جامعه کند.

سیاست حمایتی بدون پشتوانه رشد اقتصادی، تورم‌زاست

این اقتصاددان افزود: در حال حاضر بسیاری از بخش‌های کوچک و صنایع کوچک و متوسط در سایه کارگران مشکلات غوطه‌ور هستند، برخی نیروهای کار خود را خارج کرده و برخی دیگر تعطیل شده‌اند. بنابراین نمی‌شود راجع به حمایت صحبت کرد اما به رشد اقتصادی فکر نکرد، ما باید جذب سرمایه داشته باشیم نه دفع سرمایه. سرمایه‌گذار خارجی و داخلی باید برای

فرجادی گفت: البته حمایت‌های دولت می‌تواند بدون پشتوانه رشد اقتصادی هم صورت گیرد اما در چنین شرایطی دولت مجبور است از بانک مرکزی استقراض کند و در نتیجه آن تورم بالاتر می‌رود. در کوتاه‌مدت و به طور مقطعی، کارگران احساس می‌کنند درآمد آنها افزایش پیدا کرده است اما بعد از مدت کوتاهی تورم تمام آن افزایش را از بین می‌برد.

تحریم ناکارآمدی: مهم‌ترین عوامل افزایش فقر و نابرابری

عضو هیأت علمی مؤسسه عالی آموزش و پژوهش مدیریت و برنامه‌ریزی

در جاهایی که دولت در قیمت‌ها دخالت می‌کند و سیستم‌های قیمتی را دو قیمتی و سه قیمتی می‌کند امکان ندارد که رانت خلق نشود و نتیجه آن هم افزایش فساد، چندین برابر سطح حداقلی خود است

موجه هم سعی می‌کنند از این نمذ کلاهی برای خود بدوزند!

کمک به افشار ضعیف باید همدمند باشد

عضو هیأت علمی مؤسسه عالی آموزش و پژوهش مدیریت و برنامه‌ریزی با بیان اینکه مشکل ما ساختاری است، گفت: مشکل صرفاً این دولت نیست، مشکل دولت‌ها هستند که فکر می‌کنند اگر در قیمت‌ها دخالت کنند و قیمت‌ها را پایین نگاه دارند، به نفع طبقات پایین‌تر جامعه عمل کرده‌اند. دولت‌ها در ۴۲۰۰ میلیارد تومان، آرد و... اختصاص می‌دهد و این تصور که قوت غالب مردم نان، روغن و... است اما متوجه نیست که در جریان این دو قیمتی بودن، رانت بزرگی به وجود می‌آید. در واقع بدترین نوع دخالت دولت‌ها دخالت قیمتی است و نباید قیمت‌ها را محدود کرد.

فرجادی با بیان اینکه در همه جا فساد وجود دارد، گفت: در جاهایی که دولت‌ها در قیمت‌ها دخالت می‌کنند و سیستم‌های قیمتی را دو قیمتی و سه قیمتی می‌کنند و مثلاً امکان ندارد که رانت خلق نشود و نتیجه آن هم افزایش فساد، چندین برابر سطح حداقلی خود است. این مسأله چندین سال است که توسط بسیاری از اقتصاددانان مطرح می‌شود اما متأسفانه هیچ دولتی حاضر نیست آن را بپذیرد. البته فشارهایی هم ممکن است در جهت منافع برخی وجود داشته باشد تا این دو قیمتی و سه قیمتی همچنان باقی بماند.

این همت وجود داشته باشد، حتی اگر مشکلی در مسیر تولید وجود داشته باشد، می‌تواند حل شود. حاج اسماعیلی بیان کرد: از سوی دیگر یکی از مشکلات کارگران بحث معیشت است. هر ساله به رغم اینکه دستمزد افزایش می‌یابد ولی چون تورم در اقتصاد بسیار بالاست، قدرت خرید کارگران نه تنها افزایش نمی‌یابد بلکه کاهش پیدا می‌کند. بنابراین دولت باید برنامه پشتیبانی را برای کارگران در نظر بگیرد. وی ادامه داد: هر سال تاکید می‌کنیم که برای کمک به معیشت خانوارهای کارگری، پرداخت وام‌های

دویدعه مسکن و تسهیلات ارزان به کارگران در دستور کار قرار گیرد ولی متأسفانه به دلیل عدم رایزنی قوی در شورای عالی کار، این اتفاق نمی‌افتد. وی افزود: دولت می‌تواند چند بانک را به عنوان بانک عامل در پرداخت وام دویدعه مسکن در نظر بگیرد و به کارگران مستاجر و فاقد مسکن، تسهیلات اجاره مسکن با نرخ پایین پرداخت کند این کار شناس حوزه کار با بیان اینکه بازار مسکن در کشور ظرفیت‌های اقتصادی و اشتغال بالایی دارد، اظهار کرد: با فعالیت بازار مسکن، صنایع وابسته بسیاری می‌توانند در کشور فعال شود ولی به طور کلی سیاست‌گذاری‌ها در حوزه مسکن موفق نبوده است.

اخبار کارگری

بیکاری ۵۰ درصد کفاشان دست‌دوز کشور

رئیس اتحادیه صنف کفاشان دست‌دوز تهران گفت: بیش از ۳۰ درصد از کفاشان دست‌دوز مستاجر هستند و با تعطیلی ۵۰ روزه اخیر امکان پرداخت اجاره‌ها و تامین هزینه‌های تولید را ندارند. به گزارش اتاق اصناف، رسول شجری گفت: کفاشان دست‌دوز قبل از شیوع کرونا هم شرایط خوبی نداشتند و با پایداری این بیماری و تعطیلی‌های پیاپی به ورشکستگی رسیده‌اند.

وی افزود: در این صنف ۶ هزار واحد صنفی در تهران وجود دارد که همگی بین ۵۰ تا ۶۰ درصد خسارت متحمل شده‌اند. همچنین ۵۰ درصد شاغلان این کسب و کار سال گذشته بیکار شده‌اند و به بیک موتوری و مسافر کشی روی آورده‌اند.

رئیس اتحادیه صنف کفاشان دست‌دوز تهران ادامه داد: نیمی از همکاران ما بر اثر تعطیلی‌های کرونا بی سرگردان شده‌اند و افزایش هزینه‌ها در سال جاری مانع از ادامه به کار بسیاری شده است.

شجری گفت: متأسفانه مالکان کارگاه‌ها افزایش ۲۵ تا ۳۰ درصدی اجاره را که از طرف دولت به عنوان حداکثر میزان افزایش اجاره تعیین شده بود، به عنوان کف افزایش اجاره در نظر گرفتند و بسیاری از آنها اجاره‌ها را ۱۰۰ درصد افزایش دادند. به همین دلیل بسیاری از همکاران ما مجبور به تخلیه کارگاه و تعطیلی کار شدند.

وی گفت: سال گذشته دولت به مسأله آسیب‌دیده وام داد. البته مبلغ وام چندانی نبود که همه خسارت‌ها را جبران کند اما این وجود برخی از همکاران ما توانستند در دوره تعطیلی‌ها داماد بیاورند و فعلاً منتظریم تا ببینیم اوضاع چگونه پیش می‌رود.

مرگ دو کارگر در استخر کشاورزی در کلاته رودبار دامغان

دو کارگر تبعه افغانستان حین کار در یک حوضچه پلیمری کشاورزی واقع در منطقه کلاته شهرستان رودبار دامغان جان باختند.

به گزارش ایلنا، بررسی‌های اولیه حاکی از آن است که این دو کارگر هنگام کار در یک حوضچه آب کشاورزی دچار خفگی شده‌اند و به همین دلیل امکان امداد رسانی به آنها نبوده است و این دو کارگر بلافاصله در محل جان خود را از دست داده‌اند.

«مهدی بندرآبادی» فرماندار شهرستان دامغان ضمن ابراز تأسف از وقوع این حادثه گفت: امدادگران پیکر این دو کارگر را از حوضچه آب بیرون کشیدند و برای اقدامات قانونی به پزشکی انتقال داده‌اند.

به گفته وی، استخرهای پلیمری به دلیل لغزنده بودن شرایط خطرناکی را دارند و احتمال غرق‌شدگی در چنین استخرهای بسیار زیاد است.

مطالبات کارگران صنعت برق مورد توجه قرار نمی‌گیرد

رئیس اتحادیه کارگران صنعت انرژی با اشاره به مرگ شش نفر از نیروهای برق کرمان که حین کار و بر اثر سیل گرفتار شدند، خواستار رسیدگی مسئولان وزارت نیرو و به مطالبات کارکنان قراردادی، پیمانی و حجمی این حوزه شد.

فرشاد کردی به ایلنا گفت: این اولین باری نیست که نیروهای برق کشور حین خدمت جان خود را از دست می‌دهند اما حوادث این چنینی که در دوره‌های مختلف تکرار شده‌اند، ضرورت رسیدگی به مطالبات کارکنان قراردادی، پیمانی و حجمی برق را روشن‌تر می‌کند.

وی افزود: نیروهای شرکتی و حجمی انتقال و توزیع برق در سال‌های گذشته با مطالبه تبدیل وضعیت استخدا می‌خود را مطرح کرده‌اند اما رسیدگی قطعی صورت نگرفته در حالی که پایداری شبکه سراسری برق، نیازمند کار آنهاست. کردی افزود: اگر امروز از دستاوردهای نظام در حوزه برق سخنی می‌گوییم، به تلاش‌های کارکنان این صنعت اشاره می‌کنیم. به همین دلیل از مسئولان امر انتظار داریم که خواسته‌های آنها را پیگیری کنند.

خبر

وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی خبر داد:

رشد ۲۶.۸ درصدی زنان سرپرست خانوار در دهه گذشته

طبق داده‌های آماری، تعداد زنان سرپرست خانوار طی سال‌های ۹۰ تا ۹۸ با رشدی مداوم حدود ۲۶.۸ درصد افزایش داشته است که مطابق همین آمار، ۵۰.۴ درصد این زنان باسواد هستند.

زنان سرپرست خانوار به زانی اطلاق می‌شود که سن آنها بیش از ۱۸ سال است و ازدواج کرده‌اند اما به دلایل مختلف همچون فوت، طلاق، متار که از کار افتادگی، مفقودالاثر شدن، سربازی، محکومیت به زندان، مجهول‌المکان بودن، اعتیاد، مهاجرت و متواری شدن همسر، سرپرست خانوار شده‌اند. این افراد در اغلب موارد با عوامل آسیب‌زایی همچون ضعف دسترسی به فرصت‌های شغلی، نداشتن درآمد مستمر و موارد دیگر روبرو هستند که اگر جامعه‌ها آنها حمایت نکند هزینه‌هایی را به جامعه تحمیل می‌کنند.

به گزارش خبرگزاری آریانا و طبق داده‌های مرکز آمار و اطلاعات راهبردی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، در سال ۹۸ تعداد سه میلیون خانوار کشور دارای سرپرست زن بودند که در مقایسه با سال ۹۰ حدود ۲۶.۸ درصد افزایش یافته است. همچنین نسبت زنان سرپرست خانوار به کل سرپرست خانوار در سال ۹۰ برابر ۱۳.۱ درصد و در سال ۹۸ حدود ۱۳.۷ درصد است. زنان خودسرپرست نیز زیر مجموعه‌ای از زنان سرپرست خانوار هستند که تحت عنوان خانوارهای تک‌نفره با سرپرست زن در سرشماری‌ها لحاظ می‌شوند. بررسی آمارها نشان می‌دهد که شمار زنان سرپرست خانوار در دوره هشت ساله ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۸ (در حال افزایش است و ۱.۴ برابر شده است. طبق اطلاعات ارائه شده، نسبت جنسی زن به مرد در سرپرستان خانوار طی سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۸ روند صعودی داشته

یک کارشناس بازار کار:

کرونا، امنیت شغلی کارگران را متزلزل تر کرده است

یک کارشناس بازار کار با اشاره به مشکلات کارگران گفت: در حال حاضر امنیت شغلی مهمترین دغدغه کارگران است. کرونا باعث بیکاری بخش زیادی از کارگران شده است. حمید حاج اسماعیلی در گفت‌وگو با خبرگزاری تسنیم گفت: تحریم‌ها و کارگران کناره‌ها باعث شده که مشکلات کارگران از جمله امنیت شغلی و معیشت جدی‌تر شود. وی با بیان اینکه کرونا امنیت شغلی کارگران را از بین برد،

بیان کرد: مطابق آمار دولت، بیش از یک میلیون و ۷۰۰ هزار نفر از نیروی کار کشور شغل خود را از دست داده‌اند. کرونا باعث محدودیت بازار کار شده و بعضی از مشاغل را با مشکل مواجه کرده است. تقاضای کار در حال حاضر بالاست ولی ظرفیت‌های کار کاهش پیدا کرده است. مثلاً گردشگری با مشکل مواجه شده و خدمات هم دچار مشکل شده است. حاج اسماعیلی گفت: دولت باید برنامه‌ای مدون ارائه دهد که با رعایت

پروتکل‌ها هم حفظ بهداشت و سلامت جامعه را داشته باشد و هم کارها رفته رفته با رعایت اصول شروع شود. بحران بیکاری می‌تواند عواقب بدی را برای کارگران و خانواده آنها داشته باشد. این کارشناس بازار کار گفت: دولت باید برنامه‌ای داشته باشد تا با حمایت از تولید داخلی، مشکل بنگاه‌ها را حل کند. با توجه به شعار سال باید هر مشکلی در مسیر تولید وجود دارد، رفع شود. اگر

